

	ΑΠΟ16/05/2020 ΕΩΣ 06/06/2020
	2η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Ημερομηνία: Σάββατο 30 Μαΐου 2020
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Έστω η συνάρτηση $f(x) = \alpha^x$, $\alpha > 0$. Να δείξετε ότι η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη και ισχύει: $(\alpha^x)' = \alpha^x \cdot \ln \alpha$

Μονάδες 7

A2. α. Να δώσετε την γεωμετρική ερμηνεία του Θεωρήματος Bolzano.

β. Πότε μια συνάρτηση f είναι συνεχής σε ένα ανοιχτό διάστημα (α, β) και πότε είναι συνεχής σε ένα κλειστό $[\alpha, \beta]$.

Μονάδες 8

A3. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ).

α. Αν μία συνάρτηση f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο (α, β) και ισχύει $f'(x) \neq 0$ για κάθε $x \in (\alpha, \beta)$, τότε η f δεν παρουσιάζει ακρότατο στο (α, β) .

β. Σε μια συνάρτηση 1-1 κάθε ευθεία παράλληλη στον $x'x$ έχει το πολύ ένα κοινό σημείο με την γραφική παράσταση της συνάρτησης.

γ. Αν η f είναι συνεχής στο x_0 και η g είναι συνεχής στο x_0 τότε η $f \circ g$ είναι συνεχής στο x_0 .

δ. Έστω η συνάρτηση $f : A \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι 1-1. Ισχύει ότι $f[f^{-1}(x)] = x$ για κάθε $x \in A$.

ε. Αν η f είναι γνησίως φθίνουσα και συνεχής στο $[\alpha, \beta]$, με $f(\alpha)f(\beta) < 0$ τότε η εξίσωση $f(x)=0$ έχει μία μόνο ρίζα στο (α, β) .

Μονάδες 10

	ΑΠΟ16/05/2020 ΕΩΣ 06/06/2020
	2η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΘΕΜΑ Β

Θεωρούμε τις συναρτήσεις:

$$f(x) = 2 - \sqrt{x+4} \quad \text{και} \quad g(x) = \sqrt{5-x}.$$

B1. Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1 και να ορίσετε τη συνάρτηση f^{-1} .

Μονάδες 8

B2. Να ορίσετε τη συνάρτηση $f^{-1} \circ g$.

Μονάδες 8

B3. Έστω η συνεχής συνάρτηση $h: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$\lim_{x \rightarrow 4} \frac{h(x) - x + 1}{\sqrt{x} - 2} = 12$$

Να υπολογίσετε το $\lim_{x \rightarrow 4} \frac{(f^{-1} \circ g)(x) + h(x)}{x - 4}$.

Μονάδες 9

ΘΕΜΑ Γ

Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = (x+1)\ln(x+1) - x \ln x, \quad \text{με } x \in (0, +\infty)$$

Γ1. Να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

Μονάδες 9

Γ2. Θεωρούμε και τη συνάρτηση $g(x) = \frac{\ln x}{\ln(x+1)} \quad x \in (0, +\infty)$.

i) Να μελετήσετε την g ως προς τη μονοτονία και να βρείτε το σύνολο τιμών της.

Μονάδες 8

ii) Να λύσετε την ανίσωση:

$$\ln(x^2 + 3)\ln(2x^2 + 3) < \ln(2x^2 + 2)\ln(x^2 + 4)$$

Μονάδες 8

	ΑΠΟ16/05/2020 ΕΩΣ 06/06/2020
	2η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΘΕΜΑ Δ

Δίνεται παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$e^{f(x)} + f(x) = x + 1 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

Δ1. Να αποδείξετε ότι $f(0) = 0$.

Μονάδες 5

Δ2. Να βρείτε την εφαπτομένη της C_f στο σημείο της $M(0, f(0))$.

Μονάδες 5

Δ3. Να μελετήσετε τις συναρτήσεις f και f' ως προς τη μονοτονία .

Μονάδες 5

Δ4. Να αποδείξετε ότι $xf'(x) \leq f(x) \leq \frac{x}{2}$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Μονάδες 5

Δ5. Να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (0, 2)$, ώστε: $2f(\xi) = (\xi - 1)\sqrt{e^{\xi}}$.

Μονάδες 5

	ΑΠΟ16/05/2020 ΕΩΣ 06/06/2020
	2η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Ημερομηνία: Σάββατο 30 Μαΐου 2020
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Θεωρία

A2. Θεωρία

A3. Σ-Σ-Λ-Λ-Σ

ΘΕΜΑ Β

B1. $D_f = [-4, +\infty)$ $f'(x) = -\frac{1}{2\sqrt{x+4}}$, άρα f γνησίως φθίνουσα

$$D_{f^{-1}} = f([-4, +\infty)) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), f(+4) \right] = (-\infty, 2]$$

$$f(x) = y \Leftrightarrow 2 - \sqrt{x+4} = y \Leftrightarrow \sqrt{x+4} = 2 - y \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x + 4 = (2 - y)^2 \Leftrightarrow x = y^2 - 4y$$

$$\text{Δηλαδή: } f^{-1}(x) = x^2 \quad x \in (-\infty, 2].$$

B2. $D_g = (-\infty, 5]$ $D_{f^{-1} \circ g} = \{x \leq 5 \mid g(x) \leq 2\}$

$$\sqrt{5-x} \leq 2 \Leftrightarrow 5-x \leq 4 \Leftrightarrow x \geq 1 \Leftrightarrow D_{f^{-1} \circ g} = [1, 5]$$

$$(f^{-1} \circ g)(x) = \sqrt{5-x}^2 - 4 \cdot \sqrt{5-x} = 5-x - 4\sqrt{5-x}.$$

	ΑΠΟ16/05/2020 ΕΩΣ 06/06/2020
	2η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

B3. Θέτουμε: $t(x) = \frac{h(x) - x + 1}{\sqrt{x} - 2} \Leftrightarrow h(x) = (\sqrt{x} - 2) \cdot t(x) + x - 1.$

Έτσι: $\lim_{x \rightarrow 4} \frac{5 - x - 4\sqrt{5-x} + (\sqrt{x} - 2)t(x) + x - 1}{x - 4} =$

$$\lim_{x \rightarrow 4} \frac{4 - 4\sqrt{5-x}}{x - 4} + \lim_{x \rightarrow 4} \frac{(\sqrt{x} - 2)t(x)}{x - 4} = 1 + 4 = 5$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Για κάθε $x \in (0, +\infty)$ είναι:

$$f'(x) = \ln(x+1) - \ln x > 0$$

Άρα η f είναι γνησίως αύξουσα στο $(0, +\infty)$. Έχουμε:

- $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \dots = 0$, διότι:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} (x \ln x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{\frac{1}{x}} = \dots = 0$$

- $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} [x \ln(x+1) - x \ln x + \ln(x+1)] =$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left[x \ln \frac{x+1}{x} + \ln(x+1) \right] = +\infty, \text{ διότι:}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(x \ln \frac{x+1}{x} \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x \ln \frac{x+1}{x}}{\frac{1}{x}} \stackrel{\frac{0}{0}}{=} \stackrel{\text{D.L.H.}}{=} \dots = 1$$

Γ2. i) Για κάθε $x \in (0, +\infty)$ είναι:

$$g'(x) = \frac{(x+1)\ln(x+1) - x \ln x}{x(x+1)[\ln(x+1)]^2} > 0$$

Άρα η g είναι γνησίως αύξουσα στο $(0, +\infty)$. Επίσης, είναι:

	ΑΠΟ16/05/2020 ΕΩΣ 06/06/2020
	2η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} g(x) = -\infty \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} g(x) = 1$$

Τελικά είναι $g(A) = (-\infty, 1)$.

i) Με $x \in \mathbb{R}$, η ανίσωση ισοδύναμα γίνεται:

$$\frac{\ln(x^2 + 3)}{\ln(x^2 + 4)} < \frac{\ln(2x^2 + 2)}{\ln(2x^2 + 3)} \Leftrightarrow g(x^2 + 3) < g(2x^2 + 2) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x^2 + 3 < 2x^2 + 2 \Leftrightarrow x^2 > 1 \Leftrightarrow x < -1 \quad \text{ή} \quad x > 1$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. $e^{f(0)} + f(0) = 1 \Leftrightarrow e^{f(0)} + f(0) - 1 = 0$

Δηλαδή το $f(0)$ είναι ρίζα της $g(x) = e^x + x - 1$. Η g είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} και $g(0) = 0$. Άρα η g έχει μοναδική ρίζα το 0, οπότε ισχύει ότι $f(0) = 0$.

Δ2. Παραγωγίζοντας τη δοσμένη σχέση προκύπτει ότι:

$$e^{f(x)} \cdot f'(x) + f'(x) = 1 \quad (1)$$

Για $x = 0$ βρίσκουμε ότι $f'(0) = \frac{1}{2}$. Η ζητούμενη εφαπτομένη έχει εξίσωση $y = \frac{x}{2}$.

Δ3. Από τη σχέση (1) προκύπτει ότι:

$$f'(x) = \frac{1}{e^{f(x)} + 1} \quad (2)$$

Η f είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} . Από τη σχέση (2) προκύπτει ότι η f' είναι παραγωγίσιμη, με:

$$f''(x) = -\frac{e^{f(x)} \cdot f'(x)}{(e^{f(x)} + 1)^2} < 0 \quad (3)$$

	ΑΠΟ16/05/2020 ΕΩΣ 06/06/2020
	2η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Άρα η f' είναι γνησίως φθίνουσα στο \mathbb{R} .

Δ4. • Για $x = 0$, η σχέση ισχύει ως ισότητα.

- Για $x > 0$, από το Θ.Μ.Τ. για την f στο $[0, x]$, προκύπτει ότι υπάρχει $\xi \in (0, x)$, ώστε:

$$f'(\xi) = \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \frac{f(x)}{x}$$

Όμως η f' είναι γνησίως φθίνουσα, άρα:

$$0 < \xi < x \Leftrightarrow f'(0) > f'(\xi) > f'(x) \Leftrightarrow \frac{1}{2} > \frac{f(x)}{x} > f'(x) \stackrel{x>0}{\Leftrightarrow} \\ \Leftrightarrow \frac{x}{2} > f(x) > xf'(x)$$

- Για $x > 0$ εργαζόμαστε ομοίως, εφαρμόζοντας το Θ.Μ.Τ. για την f στο $[x, 0]$.

Δ5. Εφαρμόζουμε το θεώρημα Bolzano για την $h(x) = 2f(x) - (x-1)\sqrt{e^x}$ στο $[0, 2]$.

Η h είναι συνεχής στο $[0, 2]$ ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων.

$$\text{Είναι } h(0) = 2f(0) + 1 = 1 > 0$$

Ισχύει ότι $f(2) \leq 1$, από το (δ) και έτσι :

$$h(2) = 2f(2) - e < 0 \text{ οπότε προκύπτει το ζητούμενο.}$$